

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évi 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Az igazi orvos.

Bucsuztatunk: nagy veszteségéről számunk be a magyar életnek, olyanról, ami egész magyarságot sujtja, de legfájdalmasan minket, erdélyi magyarságot, mert gyértékű, nemes munkásságának legnagyobb hatású része minket gazdagított, ami minket növelte.

Nagy halottunk id. József doktor, életének nyolcvanedik évében, a patkák korában szőlymagához a Terem-Budapestben halt meg, ott is helyezték nyugalomra a magyar tudományos legkiválóbb képviselőinek jelenlétében. Elsősorban az ott magyarság vette részét a nemzetet nagy gyászból és érintés minket, érintés súlyosabban elvesztett mert velünk volt a szorosabb lelki kapcsolata.

Saládja — mu-
ma is — erdélyi; háromszéki székely. Régen kiszármazott a szorosabb értelemben Magyarországra s élénk részt vett a lelki életében. De azután megint megkapta a kapcsolatot régi kis hazájával: apja, Sándor, a hódmezővásárhelyi ősi reformkollégium igazgatója, a magyar irodalomtörténet tanára lett az 1872-ben szerkesztő kolozsvári magyar tudományegyetem-

nek s ide került, ugyancsak Hódmezővásárhelyről, az erős akaratából megteremtett országos hírűvé emelt szemkórház éléről a kolozsvári magyar egyetem szemészeti tanszéke fia, id. Imre József, akinek elvesztését most gyászoljuk. Egyetemi tanári kinevezése-

kor nem volt fiatal ember. Már rálépett az öregkor küszöbére s mint európai hírnevet szerzett tudós nyerte el a tudományos munka legnagyobb elismerését: az egyetemi tanszéket.

Nagy volt, mint tudós. Különösen az egyiptomi szembetegség: a trachoma gyógyításánál ért el kiváló eredményeket, új, emberies gyógyítási mód alkalmazásával.

Nagy volt, mint ember: semmi emberi kötelesség alól nem vontakj magát. Helyt állott mindig, mindenütt, szóval, tettel, áldozattal a

polgári életben, egyháza életében, az országos dolgokban. És erős magyar volt, lángoló lelkű, megalkuvást nem ismerő. Ismerte a magyar lélek minden rejtekét s talán ezért becsülte sokra. Többre minden másnál. Lehet, hogy ebben elfogult volt, de — a saját lelkén át látta és érezte a magyarságot és a saját lelke egy volt a legkiválóbbak közül.

Nagy volt, mint tanár, aki minden tudá-

Dr. Imre József.

sát örömmel adta át tanítványainak s egész se-
reg kiváló orvost nevelt, akik működésükkel
ma is fenntartják áldott emlékezetét.

De legnagyobb volt, mint orvos. Életének
legnagyobb gondja volt a beteg ember s legna-
gyobb kötelessége a gyógyítás. Ezen a téren
nem ismert kivételt. Egyenlő volt előtte min-
denki: főúr, napszámos, gazdag, szegény, ke-
resztény, zsidó, minden nemzetiség. Egy volt
valamennyi: beteg, akin segíteni kell, akin se-
gíteni kötelesség, orvosi, szent kötelesség,
amelynek szolgálatában mindent meg kell
tenni önzetlenül, melléktekintet nélkül.

Ez a magasztos felfogás küldte fel éjnek
idején is egy-egy súlyos betegének meglátoga-
tására és ez okozta, hogy sikerekben gazdag
hosszu élete után — tisztes szegénységben élt.
Vagyon nem maradt utána, csak jó neve. De ez
a legnagyobb vagyon.

Már szoltunk róla, hogy mennyire erős
volt magyar érzése. Azért meg kell említenünk,

hogy orvosi működését ez nem befolyásolta.
Ellenkezőleg: a beteg érdeke győzedelmese-
dett magyar érzésén is, épen azért, mert a be-
teg nem volt előtte semmi egyéb, csak beteg.
Hogy minél tökéletesebb legyen a beteg
gondozása, közvetlen munkatársai közé min-
dig választott román orvosokat is, hiszen ma-
nikai betegeinek jó része román volt s ezeknek
szükségük volt románul tudó orvosokra. A ki-
váló tudós és még kiválóbb orvos kötelesség-
nek érezte, hogy ezt a szükségletet kielégítse.
Ki is elégítette minden faji elfogultság, min-
den hátsó gondolat nélkül. Hiszen a beteg
érdeke kívánta ezt.

Ezt a gyönyörű életet zárta le a Minden-
ható s végzésében meg kell nyugodnunk, bá-
mily fájdalmas legyen is az. Ezt a fájdalmas
az élet értékes tartalma enyhíti csupán, az
tartja fenn a nagy tudós, a kiváló orvos, a de-
rék magyar áldott emlékezetét a mi fájdalmas
s ezért sokszorosan értékes életünkben.

Mit kell tudni a németországi eseményekről!

Az alábbi cikk szerint Német-
országban nemcsak elitelendő,
hanem követésre méltó dolgok is
történnek. Kötelességünknek tart-
juk, hogy olvasóinkat erről az
oldalról is felvilágosítsuk, ezért
az érdekes cikket szívesen kö-
zöljük.

Az utolsó hónapokban megszámlálhatat-
lan ujságcikk foglalkozott a németországi ese-
ményekkel. A legtöbbje azonban részint szem-
élyes gyűlölködésből, részint pedig a tárgy
kellő ismerete hiányában, hamis képet szol-
gáltatott Németországról.

A *Magyar Nép* olvasói részére röviden
pontokba foglalom a mostani német kormány-
zat általános érdekű célkitűzéseit. Ezen pon-
tok ismerete fontos mireánk nézve, először,
mert a Németországban felkavart hullámok
mihozzánk is eljutottak, másodsor pedig mert
sokat tanulhatunk belőlük népi életünket ille-
tőleg.

1. Németország a békeszerződések rendel-
kezései következtében elvesztette összes gyar-
matait, egész hadi és kereskedelmi hajóhadát,
minden katonai felszerelését, Elzász-Lotharing-
ját, Felsőszilézia és Keletporoszország nagy
részét. Hadikárpótlás címén pedig évtizedekre
terjedően minden német munkás keresetét a

győző hatalmak veszik el. A német nép több
mint tíz évig hűségesen fizette a hadikárpó-
lást, de miután látta, hogy nyomora egyre nő
és már elviselhetetlenné válik, elkergette az
kat a vezetőit, kik egyebet se tettek, mint a
győzők telhetetlen kívánságait teljesítették.
Igy jutott uralomra *Hitler*.

2. Egy ország értékét nemcsak az é-
fekvő természeti kincsek teszik. Ezek é-
téktelenek addig, míg lakószai azt fé-
nem dolgozzák. Például az arany és a
szén csak úgy képez értéket, ha kibányás-
szak a hegyek gyomrából. Tehát minden or-
szág igazi vagyona lakószainak száma-
munkaerejétől, egészségétől és szorgalmá-
függ. *Hitler* és vele egy véleményen levő tá-
sai, látva, hogy Németország létéről van
nemlétéről van szó, országuk egyedül meg-
radt, de egyuttal legnagyobb kincsének —
népnek — megmentéséhez fogtak. Ha az
kerül nekik, akkor rövid idő kérdése, ha
Németország lerázza igáit. Ezért nem tart-
a *Hitler*-uralom azoknak, kik Németor-
gyengeségéből hasznot huznak.

3. De lássuk csak, miért kell a német
pet megmenteni és hogyan csinálják azt?
lerék?

Tapasztalati tény, hogy a lerombolt

dasági viszonyok miatt a német nép nem szaporodik a régi mértékben. Az értékes, szorgalmas, egészséges emberek vagy nem alapítanak családot, vagy ha alapítanak is, legfeljebb 1-2 gyermekük van. Ez pedig az értékes családok kihalásához vezet. (Lásd a Magyar Nép 1933. február 8. számának 85. oldalát!) Evvel ellentétben a lusta, értéktelen és mindenféle nyavalyában szenvedő emberek korlátlanul szaporodnak. Ha ez az aránytalanság továbbra is megmaradna, úgy néhány évtized múlva a szorgalmas és erőteljes német nép értéktelen, pipógya néppé alakulna át. De itt közbe lépett Hitler és merész rendeletekkel gátat vetett a német nép elfajulásának.

4. Az első és legfontosabb feladat volt a káros tulajdonságú emberek szaporodását meggátolni. Németországban ezért törvényt hoztak, mely szerint minden gyengeelméjű, nyavalyatörős, elmebajos, iszákos, bűnözési hajlamban szenvedő, veleszületett vakságban és sükettségben és egyéb átöröklődő betegségekben szenvedő embert egy egyszerű operációnak vetnek alá, mely testi épségüket ugyan nem érinti, de amelyik megakadályozza őket abban, hogy utódaik legyenek.

5. A második éppen ilyen fontos feladat az értékes emberek szaporodásának az előmozdítása. Az ezt szabályozó törvény még nincs megszavazva Németországban, de rövidesen ez is életbe fog lépni. Veleje az, hogy a nőknél, vagy csak 1-2 gyermekkel bíró embereknél sulyosan megadóztatják és a befolyt összeget a 3 vagy több gyermekes családok közt osztják ki, a gyermekek száma és a családok anyagi helyzete szerint. Evvel azt akadják elérni, hogy a gyermekáldás ne jelentsen elviselhetetlen anyagi terhet, hanem éppen a gyermektelenség kerüljön sokba.

6. Minden ujtás sok ellenzőre talál.

Nálunk is van sok ember, ki azt hiszi, hogy minden ember egyforma értékű, mások pedig azt hiszik, hogy ők különösen kiválóak, mert ilyen, vagy olyan hivatalt viselnek. Egyiknek sincs igaza.

Az emberek nem egyforma értékűek. Vannak értékes emberek, mint például olyanok, kik munkájukat mindig jól végzik és

gyermeküket jól nevelik. Vannak azután értéktelen emberek, kik maguk nem dolgoznak, csak a hatóságoknak adnak munkát.

Nem nevezhetjük természetesen kiválóknak azokat sem, kik piszkos eszközökkel érnek el sikereket.

Ki az értékes ember? Az, aki értelmes, egészséges és erkölcsi tekintetben nem esik kifogás alá.

Németországban nyíltan kimondták, hogy nem egyforma értékűek az emberek és az értékes embereket, tekintet nélkül foglalkozásukra, pártfogolják. Éppen ebben rejlik az új Németország ereje és ezért félnek tőle most ellenségei.

Németországban nem tesznek különbséget a testi és szellemi munkások közt. Minden érettségizett fiatalember, mielőtt az egyetemre beiratkoznék, köteles egy évig nehéz testi munkát végezni, tisztán lakásért és ellátásért, fizetés nélkül. Így megtanulja a testi munkát becsülni és közelebb jut testi munkát végző testvéreire.

Ezen néhány adat szemléltetővé teheti mindenki előtt azt a nagy átalakulást, amin Németország Hitler vezetése alatt átment.

Az új Németország egészséges ország, ahol az egyfajú német nép nem ismer osztálykülönbséget és osztályharcot. Harcot csak népének ellenségei ellen vezet. Ez a harc vértelen harc. A tudás, a munka, a szorgalom harca és Németország bizhat a győzelemben. Avval nem sokat törődnek a németek, hogy a fajidegen elemek nincsenek elragadtatva.

A német nép hősi harca fennmaradásáért példát mutat nekünk is.

Köztünk se szabadna más különbségnek lennie, mint annak, hogy mennyire szolgálja valaki népünk érdekeit. Szolgálja pedig azért, hogy szorgalmasan dolgozik, erkölcsös életet él és egészségét nem rongálja nemi bajokkal és szeszitalokkal, végül pedig egészséges utódokat hagy maga után. Nem az a különb magyar ember, ki szebb ruhában jár, vagy nagy vagyonon zsugoriskodik, hanem aki értelmesebb, egészségesebb és erkölcsösebb.

(Dr. Zs.)

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Juhok, szarvasmarhák májmételeybetegségét

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Külföld.

Ausztria nagy napjai. Ezelőtt kétszázötven esztendővel tört meg Szobieszky János lengyel király a török világhatalmat Bécs falai előtt. Óriási sereget indított a szultán Bécs elfoglalására, hogy ott megvetve lábát, leigázza egész Nyugateurópát. Kísérlete nem sikerült s vereségével nyilvánvaló lett a török hatalom hanyatlása s megindult Magyarország felszabadításának munkája is.

Ezt az évfordulót Ausztria fényes ünnepségekkel ünnepelte, felhasználva az alkalmat állami önállóságának hangsúlyozására is. Így az emlékünnepen felül hatalmas politikai tüntetés volt a német beolvasztó törekvések ellen, aminek annál nagyobb a jelentősége, mert az ünnepségeken százezerszámra vett részt Ausztria népe, ezzel bizonyítva, hogy többségében rendületlenül áll hazájának függetlensége mellett.

Az ünnepi beszédet Dollfusz kancellár tartotta, óriási lelkesedés mellett bejelentve a keresztény alapokon nyugvó Ausztria felállítását.

Az ünnepségeken a pápa küldöttjén kívül nagyszámu magyar és lengyel küldöttség is vett részt.

Román-lengyel tárgyalások. A lengyel állam tulajdonképeni feje, Pilsudszky marsall, találkozásra készül Vajda miniszterelnökkel. A találkozást egy határmenti lengyel fürdőhelyre

tervezi s tárgya valószínűleg a román-orsz viszony rendezésének megkísérlése lesz, amire a marsall a jelentékeny mértékben megjavult lengyel-orsz viszony folytán talán a legalkalmasabb közvetítő.

A berettyóújfalui beszéd. Gömbös magyar miniszterelnök a nemzeti egység pártjának megszervezésére Berettyóújfaluba utazott, amely község tudvalevőleg Biharmegye Magyarországnál maradt részének székhelye. A szervezet megalakításakor Gömbös nagy jelentőségű politikai beszédet tartott. Ebben utalt arra, hogy a magyar Bihar megye helyzete a legkiáltóbb bizonyíték a békeszerződés meg nem gondolt intézkedéseire s ezért külpolitikája vezető gondolatául ma és mindig a békeszerződés békés revízióját tartja s erre fog törekedni a kisantanttal való tárgyalás útján, mert ezeknek a kérdéseknek rendezése előtt a Dunai Szövetség megszervezéséről sem lehet szó.

Nyilatkozott a magyar miniszterelnök Magyarországnak Ausztriával való viszonyáról is, kijelentve, hogy bár a legbarátságosabb módon kíván együtt működni Ausztriával, nem lehet szó közösségi kapcsolatról a két állam között.

Gömbös beszédét nagy figyelemmel kísérték egész Európában s a vezető világlapok részletesen foglalkoztak vele.

Forradalom Kubában. Az amerikai segítséggel Spanyolországtól elszakított Kuba — minden spanyol földhöz hasonlóan —

nem tud megnyugvásra jutni. Egyik forradalom a másikat követi az országban most is két forradalom rázta meg közvetlenül egymás után. Amerikának igen nagy gazdasági érdekeltisége van Kubában s ezért egész hajóhadat küldött érdekeinek védelmére. Ez nem nagyon fog hozzájárulni a helyzet tisztázásához, mert a forradalmak oka főképen Kubának Amerikától való gazdasági függése.

A leszerelés kérdése. Ez a tengeri kigyó ma megint felszínre került — Franciaország részéről. A francia kormány kijelentette, hogy kész a leszerelésre és a haderők létszámának arányos megállapítására, de csak azzal a feltétellel, ha semleges nemzetközi bizottság előzetes szemlén megállapítja a német, stb. haderők létszámát. Németország élesen tiltakozik ez ellen a terv ellen, viszont Anglia s még határozottabban Amerika támogatják a francia indítványt. Így megint nincs valószínűség arra, hogy a közelebről megint összehívuló leszerelési bizottság eredményes munkát végezhesen.

Belpolitikai hírek.

Több pártra fog szakadni a nemzeti parasztpárt? A Maniu és Vajda között folyó politikai háboruságunk minden valószínűség szerint komolyabb következményei lesznek. Vajda enged álláspontjából és felvetve a nyílt harcot Maniuval és híveivel. Maniu hívei Szovát-pártgyűlést tartottak. A szovátgyűlésen nagyon sok képviselő és politikus jelent meg, akik nyíltan bizalmatlanságukat fejezték ki a kormány iránt. A szovátai határozat olyan társadalmást jelent a kormány ellé-

hogy további bonyadalnak várható. Valószínű tehát, hogy a román nemzeti párt erdélyi részre rövidesen két pártra fog bomlani Vajda- és Maniu-pátra. Tudvalevőleg a nemzeti parasztpárt erejét az sokszorozta meg, hogy évekkel ezelőtt egyesült az önkormányzati, ugynevezett parasztpárttal. Azóta nemzeti parasztpárt néven kétségtelenül éveken át Románia legerősebb és legkormányképesebb pártja volt. Most a regáti párthívek körében is nagy elégedetlenség észlelhető. Lapunk más helyén közöljük Mihalache, volt miniszternek egy beszédét. Ebben a beszédében Mihalache nyíltan a kormány ellen fordul és hibáztatja a kormány tevékenységeit. Mihalache el van szánva, hogy tovább folytatja támadásait a kormány ellen és így valószínűleg a regátiak kiszakadnak a nemzeti parasztpárt testéből. Kérdés ezek után, hogy Vajda miniszterelnök kormányon maradhat-e továbbra is, hiszen megbízatása az egész és egységes nemzeti parasztpártra támaszkodott. Valószínűleg már néhány héten belül nyílt szakadásra fog kerülni a sor és akkor bármennyire is igyekeznek a kormány helyét megtartani, könnyen nagy fordulat következhet be a belpolitikai életben.

Újjászervezték az Országos Magyar Párt marosludasi tagozatát. Marosludas magyarpárti tagozata elnökválasztó közgyűlést tartott. A gyűlésen résztvett Gál Miklós kamarai képviselő, az Országos Magyar Párt tordaaradománygyeji tagozatának elnöke. Az új tisztikar névsorát Albu Dező református lelkész terjesztette elő. Elnök lett Vásárhelyi István birtokos, a tagozat eddigi elnöke.

A "MAGYAR NÉP"-et
terjeszteni magyar kötelesség

Mihalache elégedetlen a kormány munkájával. Mihalache volt miniszter Campolungban politikai beszédet tartott. Kifejtette, hogy a lejít igen magas értéken stabilizálták és jelen viszonyok között ezért kisebb értéket kell megállapítani. Vagyis Mihalache nyíltan kifejezést adott annak, hogy az infláció híve. Beszédében hangsúlyozta Mihalache, hogy Románia jólétének érdekében a külföldi adósságok fizetését teljesen be kell szüntetni. Majd Románia jelenlegi alkotmányát bírálta. Kijelentette, hogy az alkotmányt módosítani kell. A miniszterelnök hatalmát és felelősségét ki kell terjeszteni. A királyt mentesíteni kell az apró-cseprő ügyek elintézésétől. Mihalache a parlamentet is át akarja szervezni. Véleménye szerint a szenátusra nincs szükség és a képviselők számát csökkenteni kell, mert fizetésük igen nagy megterhelést jelent az országra nézve. A kormány Mihalache beszédével kapcsolatban nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat a következőket tartalmazza:

„A kormány programjához híven és felelőssége tudatában, mellyel az állam ügyeit intézi, el van határozva, hogy a nemzeti valuta szilárdságát megóvjá. Ellenkező vélemények semmiképpen sem befolyásolhatják a kormány határozatát.”

Hogy a kormány álláspontját ilyen határozottan fejezte ki, annak egyszerű magyarázata van. Vajda kormánya ugyanis, mikor hatalomra jutott, az egységes nemzetipárt programját tette magáévá. Ennek egyik sarkalatos pontja volt a lej értékének állandósítása. Ha tehát a kormány elfogadná Mihalache javaslatait, ez kétségtelenül a parlament feloszlásához és új

választásokhoz vezetne. Kérdés, hogy az új választások után megkapná-e Vajda, aki minden erejével ragaszkodik a kormányzó hatalomhoz, a parlamenttől többséget? Amennyiben ugyanis ezt nem kapná meg, le kellene, hogy mondjon miniszteri társaival együtt.

Októberre összehívják a parlamentet. A szovátai értekezlet halála alatt Vajda táviratilag magához hívatta a kormány tagjait és rögtönzött minisztertanácsot tartott. Hír szerint a kormány októberre összehívja a parlamentet.

Bukarestbe rendelték a prefektusokat. A kormány az összes prefektusokat Bukarestbe rendelte. A prefektusok utasításokat kapnak, hogy milyen magatartást tanúsítsanak Maniu híveinek akciójával szemben. Hír szerint Vajda sok prefektust fel fog menteni állásából, mert Maniu hívei közé tartoznak.

Mi lesz a külföldi adóssággal? Közöltük, hogy Románia külföldi tartozásai ügyében szeptember 5-én kellett volna a tárgyalásoknak Párisban elkezdődniük. A kormány rendelkezéseivel következtében Románia külföldi adósságainak fizetését beszüntette, életbeléptette az ugynevezett transzfermoratóriumot. A külföldi hitelezők ennek következtében vonakodtak a tárgyalások felvételétől. Hír szerint a külföldi hitelezők azt remélik, hogy időközben olyan belpolitikai változások fognak történni, amelyek előnyösen fognak hatni a külföldi hitelezők helyzetére. Így nem lehet tudni, hogy a tervbevetett pénzügyi tárgyalásokat, mikor fogják megejteni?

Rheumánál,
hűlésnél, fogfájásnál,
bedörzsölésre

JUNO

sós-horszesz

Ügyeljünk a névre

Hírek

Szomorú megállapítások. Most tartották Kolozsváron a román tanítók országos gyűlésüket. A gyűlésen sok érdekes beszéd hangzott el és sok jelentős határozatot hoztak. Kí kell emelnünk a kolozsvári tanító gyűlés megállapításaiból, hogy Romániában a felnőtt lakosság több mint fele nem tud írni, olvasni. Az iskolák látogatása nem történik rendszeresen. Az összesített számadatok tanúsága szerint Romániában egy millió iskolakerülő gyermek van. Ezek jó részét azért váltak iskolakerülőkké, mert megfelelő épület vagy tanerő hiányában nem lehet őket beiskolázni. Szomorú ellentétben áll ezekkel a megállapításokkal, hogy ötezer állás nélküli tanító van Romániában. Reánk kisebbségekre nézve ezek a megállapítások különös jelentőséggel bírnak. Tudjuk, hogy az állam hallgatólagos intézkedései következtében a magyar gyermekek tízezrei nem részesülhetnek tanításban. Nagyon sok helyen, ahol a tanítás minden feltétele adva volna, a tanító nem tud magyarul. Nagyon sok ilyen szomorú esetről hallottunk különösen a Mezőségen és a Székelyföldön. Ugy látszik azonban, hogy a román tanítók még mindig nincsenek megelégedve a magyar műveltség kiemelésével, mert a kolozsvári gyűlésen Crivat tanító azt indítványozta, hogy követeljék a felekezeti tanítók felülvizsgálását. Azokat a felekezeti tanítókat, akik nem tudnak tökéletesen

románul, helyettesítsék román tanítókkal. Az elvakult román tanító további beszédében azt javasolta, hogy a felekezeti iskolákban a román nyelvet csak román tanítók taníthassák.

Gömbös Romániába készül. A Curentul című bukaresti újság közli, hogy Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök az ősz folyamán Romániába érkezik. A magyar miniszterelnök a kormány tagjaival fog hivatalos tárgyalásokat folytatni.

Súlyosan megverték egy református papot. Igyártó Sándor, bélzeréndi református lelkész Nagyszalontán elveszített ezer lejt. Ebédközben barátai ajánlották, hogy forduljon a rendőrséghez kára ügyében. Igyártó barátainak elmondotta, hogy 1929-ben elloptak tőle négyezer lejt, akkor a rendőrséghez fordult, de a rendőrség semmi eredményt sem ért el. Most tehát feleslegesnek tartja, hogy a rendőrséghez forduljon. A beszélgetést a Korona vendéglőben végighallgatta Farkas Livius államrendőrségi detektív. Felugrott és letartóztatta Igyártó Sándort. A rendőrségen ütni-verní kezdtek a védtelen papot, míg véresen összeesett. A detektív és a rendőrök ekkor magához térítették és újból neki estek:

— Itt döglesz meg, te kutya, — kiáltotta a detektív, nem hagyod el élve az épületet. Tudjuk jól, hogy ki vagy, ezzel a szájjal mered bírálni a mi közállapotainkat? — ütötte tovább a papot.

Igyártó sérüléseiről hatósági orvosi bizonyítványt állíttatott

ki. A bizonyítvány a következő tanúságot adja a nagyszalontai rendőrség rendfentartó működéséről:

„Igyártó Sándor, 48 éves bélzeréndi református lelkész a következő sérüléseket szenvedte: balszeme alatt véraláfutás, szemidegsérülés is feltételezhető, arcán és egész testén ütések, véraláfutás. Bal metszőfogát kiütötték.“

Igyártó a Magyar Párt aradi tagozata útján lépéseket tett súlyos sérelmének orvoslására.

Gyulafehérvár vidékén hajtvadászatot tartottak a farkas- és vaddisznó-csordákra. Gyulafehérvár környékén nagyon elszaporodtak a vaddisznók és farkasok. A vaddisznók a kukorica vetésekben tesznek nagy kárt, a farkasok pedig a gazdák állatállományát tizedelik. A gyulafehérvári vadásztársaság Boroskrakkó környékén hajtvadászatot rendezett. A hajtvadászat kevés eredménnyel járt, mert a vadak megneszelték a veszedelmet és csoportosan elmenekültek a havasokba.

Nagy ünnepek lesznek Színájában. Szeptember 23. és 25. között Színájában nagy ünnepek lesznek. A királyi család kedvenc tartózkodási helye, a Peles-kastély, ekkor tölti be építésének 50 esztendősi fordulóját. Az ünnepekre meghívták Románia összes társadalmi előkelőségeit, a volt minisztereket és miniszterelnököket, valamint az állam jelenlegi magasabb rangú tisztviselőit. Nagy feltűnést keltett, hogy az ünnepre meghívottak névsorából kihagyták Maniu Gyulát. Ő pedig, mint volt miniszterelnök, feltétlenül számot tarthatott volna a meghívásra. Maniu melőzése bizonyára Boila Zakariás, lapunkban is említett röpiratával áll összefüggésben. Igy

Nagy kiállítás lesz Kolozsváron.

A házi szöttesek készítése és fölhasználása öröndetesen terjed magyar falvainkon. Asszonyaink és leányaink kezdik belátni, hogy fonásukkal, szövésükkel, varrásukkal sulyos kiadásoktól menthetik meg háztartásukat. S a megtakarított pénz mellett öltözetük, házib rendezésük szépségével is megszerezte felülmulják azokat, akik idegen gyárosok és boltosok úrcifra házirossz portékáira költik pénzüket.

A Magyar Nép kezdettől fogva nemcsak jószívvel, de komoly meggyőződéssel támogatta a háziipar és népművészet felkarolását. A múlt eredményeivel azonban nem akarunk hívalkodni, inkább azt akarjuk bejelenteni, hogy eddigi munkálkodásunk folytatása képpen újabb lépést akarunk tenni a falu szép készítményének értékesítése céljából.

Elhatároztuk, hogy november második felében Kolozsváron, a Minerva pompás helyiségeiben nagyszabású háziipari és népművészeti kiállítást fogunk rendezni. A kiállításra elfogadunk színes szötteseket, fehér szötte-ményeket, szőnyeget, varrottasokat, himzéseket, faragásokat, festett fazekas műveket,

szobrokat, egyszóval minden olyan falun készült tárgyat, ami méltó a kiállításra.

Azt reméljük, hogy Kolozsvár közönsége sokat meg fog vásárolni a kiállított tárgyakból s így ezek hovatovább nemcsak falun pótolták a gyári lim-lomot, hanem a városi házakban is mind nagyobb tért fognak hódítani.

A kiállításnak különben megszabmenő célja is van. Azt szeretnők elérni, hogy az erdélyi magyar háziipari és népművészeti készítmények számára állandó eladási helyet, bizományi lerakatot vagy nyílt üzletet létesítsünk. Erre nézve már biztatást is kaptunk a kolozsvári Hargita-szövetkezettől, amely hajlandónak mutatkozik, hogy kiállításunk folytatásaképpen az értékesítés ügyét magáévé tegye és megszervezze. Szóbanforgó kiállításunk tehát nagyon fontos lépés lesz a háziipar és népművészet további fejlődésében. Kérjük az érdekelteket, hogy bejelentésünket tudomásul véve, készüljenek a novemberi kiállításra! Érdeklődő leveleket szíveskedjenek a kiállítás szervezőjéhez, Gyallay-Pap Domokosnéhoz címezni (Cluj-Kolozsvár, Strada Berthelot-Eötvös-utca 29.)

Véres bucsu. Fájdalmas esetről kell hirt adnunk. Zetelakán, mint minden évben, idén is nagy fényvel ülték meg a Kisasszony-napi bucsut. A felemelő egyházi ünnepség sulyos botrányal végződött. A táncteremben a legények összeszólkoztak és rövid idő alatt nagy verekedés támadt. Duka Izsó 36 éves legény szurta meg elsőnek Sándor József 38 éves házasembert, aki véresen tántorgott ki a táncteremből. Javában tar-

tolt a verekedés, mikor a terem-be lépett Duka Ferenc 28 éves legény, de alig tette be a lábát, olyan hatalmas szurás érte a gyomrát, hogy belső részei kifordultak és véresen esett össze. Kisebb sebesülést többen kaptak. A verekedésnek a csendőrség vetett véget. A csendőrök letartóztatták Duka Izsót és Deák Ferencet, aki Duka Ferencet szurta le. A sulyosan sebesült embereket azonnal székérre rakták és bevitték a szé-

szinajai ünnepségek. különös politikai bonyodalmakat okozhatnak.

Sulyos gombamérgezési eset történt Kővárhosszúfalun. A szatmármegyei Kővárhosszúfalun a Bolos család gombát ebélt. A gomba mérges volt és rövid idővel az étkezés után a család minden tagja rosszul lett. A négy beteg közül hárman bírasi kinok között meghaltak.

Tanítók figyelmébe!

Magyar Tanítók! — Mindig készítettük egy tanítói szaklap szükségét. De most, amikor egyetlen szaklapunk is kénytelen volt megállni a hátrékos előfizetési díjak be nem jöttése miatt, kétszeresen készítettük azt a nagy ürt, ami tanítóink között tátong s ami elátkozásunkat meggátolja.

Egy mód van lapunk életre hívásának s ez a mód most kínálkozik legkedvezőbben, mikor iskoláinkat tankönyvekkel kell ellátnunk.

A Minerva kiadványai után 15%-os kedvezményt nyújt, ha rendelésünket nála eszközöljük. E százalékot fordítsuk szaklapunk javára s így már szeptemberben ismét megindulhat.

Tanító Testvérek! Hassatok oda, hogy e felhívás minden magyar tanítónak tudomására jusson s hogy a könyvrendeléseket mindenki e helyen eszközölje, megjelölve a rendelő lev. lapon, hogy a kedvezmény a tanítói szaklap javára számlássék el.

Kartársi üdvözlettel:

Lőrinczi Ferenc.

Kérjen minden tanító tájékoztatást a Minervától (Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop-Bessai u. 5. sz.).

kelyudvarhelyi kórházba, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették őket. Az egész magyarságra szégyent hoznak az ilyen felháborító események. Milyen elvadulás vallásos ünnepet használni föl vérontásra!

Névelemzési járvány dühöng Gyergyóban. Gyergyóújfalú községben Capata Moise állami iskolai igazgató kiskirályként hatalmaskodik. Legujabban egész sereg újfalvi családot értesített, hogy nem tekinti őket széke-lyeknek, hanem románoknak és így gyermekeiket az állami iskolába kell, hogy beadják. Többek között az András, Balla, Deák, Hunyady, Kozma, Laczkó, Máthé, Oláh, Péter, Simon és más évszázadokra visszamenőleg törzsgyökeres, szintiszta, székely családok kaptak az igazgatótól átiratot, hogy gyermekeik az új tanévtől kezdve nem járhatnak a római katolikus magyar iskolába. Hasonló eset történt Gyergyószárhegyen is. Itt a csikmezei tanfelügyelőség megtiltotta a római katolikus iskola igazgatóságának, hogy 240-nél több növendéket vegyen fel. Megjegyzendő, hogy Szárhegyen 7 tanerős római katolikus felekezeti iskola van. Gyönyörű termeiben 400 gyermek is kényelmesen elfér. A sérelmes ügyekben Gyárfás Elemér szenátor el fog járni a minisztériumban.

Sokan nem tudják, hogy négy-
száz évvel ezelőtt őseink azzal
völték megakadályozni a fogak
romlását, hogy havonta egy ege-
ret ettek és hagymamag füstjével
fertőtlenítették a szájukat. Azt is
kevésen tudják, hogy az afrikai
benszülöttek közül még ma is so-
kan azt hiszik, hogy a fehér em-
berek az olhalt feketék lelkei...
Vagy meg tudja valaki magya-
rázni azt, hogy Spaulding angol
kapitány miképpen tud forró ol-
vasztott ölmot önteni a nyelvére
anélkül, hogy megégetné?... Hol-
lálál az ember feleletet ezer és
ezer kérdésre? *Tolnai Világlatja*
hetenként megjelent számaiban.

Ravasz László püspököt nem engedték prédikálni Jugoszláviában. Ravasz László budapesti református püspök, aki tőlünk Erdélyből származott ki Budapestre, nemzetközi egyházi gyűlésen volt Jugoszláviában. A püspököt Bácsfeketehegy hívei meghívták, hogy templomukban prédikáljon. A hatóságok nem engedték meg, hogy Ravasz püspök a templomban prédikációt tarthasson. Sőt értésére adták, hogy jelenléte Jugoszláviában nem kívánatos. A püspök rövidesen vissza is utazott Budapestre.

Sorozatos repülőgép szerencsétlenségek történtek a hadseregben. A repülő csapatoknál közelebből két nagy szerencsétlenség történt. Kolozsvár közelében, az apahidai állomástól nem messze, lezuhant egy katonai repülőgép. A gépben két tiszt ült, az egyik tiszt sérülései következtében meghalt. A tengerparton, Mamaia mellett zuhant le egy katonai repülőgép. A repülőgépen két tiszt ült, mindketten meghaltak.

Szikla zuhant a vasuti sínekre. A vöröstoronyi szorosban egy szikla levált a hegy tetejéről és a vasuti sínekre zuhant. Szerencsére a pályáőr észrevette a veszedelmet, idejében leállította a közeledő vonatot. Néhány órai munka után sikerült a sziklát eltakarítani.

Katholikus leányok! Hat hetes háztartási tanfolyamot rendez számotokra Nagyváradon a Katholikus Nőszövetség központja, amelyen megtanulhattok minden háztartási munkát gyorsan és észszerűen végezni, valamint befektetés nélkül, kevés munkával otthon is pénzt keresni. Aki ezt a tanfolyamot szorgalmasan végighallgatja, az igazi felesége: „fele-segítségé” lesz az urának és okos édes-

anyja gyermekeinek, ha a jó Isten elhozza annak is az idejét. A tanfolyam nov. 1-én kezdődött és dec. 16-ig tart. Ellátási díj az egész időre 1000 lej, amit természetben is lehet fizetni, de csak előre. Jelentkezni lehet a Szociális Testvéreknél, Oradea-Nagyvárad, str. Crisan 2. cím alatt, október 15-ig. Aki jön, hozzon magával vánkost, pokrócot, törülközőt, és két lepedőt. Evőeszközt, asztalkendőt, zsebkést és varró felszerelést.

TANTERV: Gyakorlati háztartástan: olesó és tápláló falusi főzés, főzelékfélék, kertészet, baromfi, mosás, vasalás. **Egészség-tan:** a család egészsége, gyermekgondozás, betegápolás, fertőző betegségek, sebkezelés, első segély. **Hittan:** mindaz, amit egy jó katolikus leánynak és családjának tudnia és tennie kell. **Kéz-munka:** varrás, foltozás, fonás, szövés, varrottások, vagy háziipar. Kinek mire van szüksége. **Ének:** egyházi és világi, régi magyar népelemek. **Tánc:** régi magyar és székely néptáncok.

Hat világbajnokságot szereztek a magyarok Turinban. A főiskolák nemzetközi versenyét az olaszországi Turinban tartották meg. A versenyeken a magyarok szép eredménnyel szerepeltek. Különböző számokban hat világbajnokságot szereztek a magyar erő és ügyesség dicsőségére.

Halálos szerencsétlenség történt a borsai országúton. A Kolozsvárról Borsára vezető országúton halálos szerencsétlenség történt. Kerekes György borsai gazdálkodó szolgálójával két lovas szekeren igyekeztek Borsa felé. A lovak egy szembejövő automobiltól megijedtek és elragadták a szekert. A szekér felfordult és a benne ülők a szekér alá kerültek. László Tódor szolgáló egy koponyatorést szenvedett és meghalt.

Kiválóak az elemi iskolai könyvekről. Az Erd. Reform-Egyházkerület Igazgatótanácsa évek hosszú során át a megfelelő elemi iskolai könyvek megírását és kiadását. Örömmel értesültünk, hogy a terv már nagy részben megvalósult, miután a kolozsvári Irodalmi és Nyomdai Intézet Rt. rendkívüli áldozatát az egyházkerület erőtámogatása mellett, kiadta az I—IV. osztályos iskolai könyveket. A tankönyvkiadását a legnagyobb körültekintéssel a legkiválóbb pedagógusok végezték. A szerkesztőbizottságban helyet foglaló Felkai Sándor, Lőrinczi Ferenc, Székely Diomed, Ósz Sándor, Székely Gábor és Káli Sándor munkássága teljes bizalommal nézve, hogy most minden kérdésben kifogástalan, a tartalmát biztosító tanácskerülnek a gyermekek számára. A ref. Egyházkerület tanácsa helyet arra, hogy ismét ezek a könyvek bevezetnek s ezért a tanítóság részéről a „Református Szemle” 1933. aug. 10-én megjelent 25. számában hivatkozottakra a kiváló tankönyvek használatba vételére. Reméljük, hogy minden tanítóját munkáját könnyíti meg és a tanítás eredményesé-ért biztosítja ezen könyvek használatát.

Terjesszük a Magyar Nép"-et!

Mihály vajda új tanulótársaságát kap. Károly király úgy intézkedett, hogy abban az iskolában, ahol Mihály vajda tanul, a vajda osztályát négy új tanulóval egészítsék ki. A király kívánsága következtében a négy új tanuló közül egynek moldovai, egynek bánági romának kell lennie. A másik kettő közül az egyik magyar, a másik pedig szász nemzetiségű lesz.

Kápolna épül a Gyilkos-tó mellett. A gyönyörű fekvésű Gyilkos-tó mellett római katolikus kápolnát fognak építeni. A kápolna helyét Fiedler szatmári püspök közelebről felszentelte.

Szomorú állapotok vannak az egeresi szénbányában. Egy Kolozsvárról kiküldött vizsgáló bizottság megállapította, hogy az egeresi szénbányánál a munkásoknak nagyon szomorú sorsuk van. A bányászok többet dolgoznak napi nyolc óránál, viszont munkabérelket kilenc hónap óta nem kapják rendszeresen. A szénbányavállalat a munkásokat zsarolja. Kolozsváron 5—6 lej egy kiló kenyérliszt, a munkásoknak azonban Egeresen 8 és fél lejben árulják a lisztet. A bizottság több más szabálytalanságot állapított meg az egeresi szénbányánál. A bányatársaság igazgatósága a felelősséget a vasútra hárítja. Azt állítják, hogy a vasut nem fizeti a szállított szén árát. Gyenge védekezés, hiszen köztudomású, hogy Kolozsvár városát az egeresi villamos-telepről látják el villamosárammal s így a bányatársaságnak mindenestre vannak olyan be-

vételei, melyekből az egeresi szénbányában nyomorgó munkásait kifizethetné.

Súlyos szerencsétlenség történt Róma közelében. A Róma—Firenzei vasuti vonalon egy személyvonat elütött egy autót és pozdorjává zúzta. Az autó nyolc utasa meghalt.

Plebános urak és ifjusági egyesületek vezetőinek figyelmébe. A Kath. Nőszövetség központja ez évben is kiadja havonként a katolikus Leányegyesületek számára kidolgozott munkaanyagot, mely előadás-vázlatokból, szindarabok, versek, mesék, ének és kézimunka minták gyűjteményéből áll. Az első füzet szept. 15-én jelenik meg, Szent Erzsébet szindarab melléklettel. Mind a nyolc füzet ára 200 lej, egy-egy füzetet 25 lej postabélyeg előzetes beküldésére szívesen küld a központ. Cim: Cluj-Kolozsvár, str. Grigorescu (volt Rákóczi-ut) 35. szám.

Fejfájásnál és idegfájdalmaknál, rheuma, köszvény és hüléses megbetegedéseknél nincs jobb, mint a **Togal-tabletta**. A **Togal** oldja a hugasavat! Egy kísérlet Önt is megfogja győzni!

Ballettáncosnőből milliomosnő. Egy pesti ballettáncosnőből Argentínában milliomos földbirtokosnő lett. Érdekes pályafutásáról pompás cikkben számol be a **Déli** új száma, amely gazdag tartalommal és 84 oldal terjedelemben jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádió műsorokat, rengeteg cikket, közel száz képet és még sok érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Ára 10 lei.

*En magyar ember tesszeze jól meg,
a magyar egyházak biztosító intézete a*

MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

tehat magyar köteleesség biztosítását ide átadni

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Jelek.

Idén jól sikerült a búzatermés. Évtizedek óta nem adott a buza olyan nagy holdankénti átlag terméseket, mint az idén. Erdély egyes vidékein megközelítette a búzatermés katasztrális holdanként a 20 métermázsát. De gyengébb termőhelyeken is adott idén a buza 6—8 és 10 mázsát. Az idei búzák minősége is kitünő. Legtöbb helyen 80 kiló körül van a buza hektóliter sulya. Az ilyen minőségű búzából kiváló minőségű lisztet lehet örülni. Az idei búzák lisztje nagyszerűen nyújtható, kitünő rétes tésztát lehet az idei lisztből készíteni.

Bizonyos dolog, hogy a buza termelésének új korszakához érkezünk. A Londonban megtartott nemzetközi búzakeresleten nagy jelentőségű határozatokat sikerült hozni. A búzatermelő államok a búzatermelés szabályozására vonatkozó határozataikat két pontban foglalták össze, ezek közül bennünket legjobban érdekel, hogy a tengerentúli, nagy búzatermelő államok csökkenteni fogják búzával bevetett területeiket.

Másfelől nagyon fontos határozata a londoni konferenciának, hogy Magyarország, Bul-

gária és Románia nem kötelesek leszállítani búzával bevetett terület nagyságát. Gazdasági helyzetünkben következőleg fenntarthatjuk eddigi termelési területet. Ez a határozat mutatja, hogy a búzatermelő államok sorában dunai államok bizonyos különállást élveznek és ez a különállás előnyös. Csak tőlünk függ, hogy a búzatermelés megfelelő szervezettel a nemzetközi piacon óriási anyagi előnyökhöz juthassunk.

Megállapíthatjuk a kormány is bevetésre, hogy Románia elsősorban mezőgazdasági állam és így a gazdákat támogatni kell gabona értékesítésében. A búzának így sikerült Romániában elég jó árat biztosítani, magas ár állandóságát biztosítja az is, hogy a gyenge kukorica termés lesz. Gondolkozni kell már most, hogy jövő búzatermelésünk úgy szervezzük meg, hogy minél több jövedelmünk legyen. Erre való tekintettel lapunk következő számától kezdve, részletesen ismertetni a buza termelésének egyszerű és helyes módjait. Már most felhívjuk erre a sorozatunkra olvasóink figyelmét.

A gyümölcsfák közös beszerzésére megkezdte az Erdélyi Gazdasági Egyesület az összeírásokat. A gazdaközönség gyümölcsfaszükségletének kedvezményes áron és elsőrangú minőségben való biztosítása céljából az Erdélyi Gazdasági Egylet az idei őszen is összeírja a birtokokosok, városi kerttulajdonosok és gyümölcsös gazdák csemeterzsükségletét. A bejelentések az EGE. címére Cluj-Kolozsvár, Attila-u. 10. küldendők. A megrendeléssel egyidejűleg 10 L. előleg küldendő be darabonként.

Hogyan pusztítjuk el a virágcserepekben levő bogár-kártevőket? Gyakran megtörténik, hogy a virágcserepekbe bogár, vagy féreg kártevő kerül és a növé-

nyek fejlődését akadályozza. Ilyen esetekben kitünően beválik a következő szer. Nehány szem vadgesztenyét össze kell zúzni és egy liter vízben meg kell főzni. A folyadékot 24 óra hosszat meleg helyre állítjuk. Ekkor a folyadékkal alaposan megöntözzük a megtámadott növényeket. Nehány pillanat múlva a cserépben levő bogárkártevők elbujnak és elpusztíthatók.

Felhívás okleveles gazdákhöz. Felhívjuk a romániai gazdasági főiskolákon végzett és állás nélküli okleveles gazdákat, hogy címüket jelentsék be lapunk szerkesztőségének. Csak olyanok jelentkezését kérjük, akiknek diplomája Romániában

kelt és tökéletesen rendben van. Továbbá teljesen függetlennek és nagyobb kiterjedésű gazdasági birtokok, amelyek megélhetést nyújthatnak a munkára. Szándékunk ugyanakkor, hogy összeköttetéseink kihasználásával ezeknek számára lást közvetítsünk.

Miként fokozhatjuk a búzatermésünket? A termés fokozásának a helyes előkészítés, trágyázás és magkiválasztáson kívül, a lényezője a vetőmag helyes kiválasztása is. A nehéz gazdasági helyzetben természetesen a búzának nagy gondot kell fordítani arra, hogy a termés mennyisége lehetőleg csökkentése nélkül mégis a legjobbat adja.

...ról jó termési bizto-
... eddig használatos réz-
... csávázási mód a felüle-
... áramító gazdának, aki
... csávázó anyag, a rézgá-
... számítja, megfelelt
... mert nem kísérte figye-
... a vetőmagpazarlást, az
... sokszor megritkult
... ami ezen csávázó mód-
... természetes következ-
... volt. A haladó gazda
... már évek óta a Por-
... gócot használja, amely
... üszögölő hatása mellett
... és a vetőmag meg-
... sában, nemhogy költsé-
... jóvedelmet jelent. A réz-
... csávázással ugyanis a
... nak a csirázásra való
... befolyása miatt 10—
... kézzel több vetőmagot
... el ami a Porzol porpá-
... megtakarítható volt,
... Porzol a csirázást előse-
... csirázási erőt fokozza. A
... porpácnak ezen tulajdon-
... szesztesen egyenletes és
... kikérelést eredményezett,
... a termésben mutatkozó
... költében nyilvánul meg.
... a porpác alkalmazása a
... költségeket tehát több-
... téríti meg, lehetővé té-
... a legtöbbet és a leg-
... meljük, biztosítva ezzel
... a legnagyobb jóvedel-
... Porzol porpácolás alkal-
... a figyelemreméltó még
... lmény is, hogy a Por-
... csávázott vetőmagot az
... hántja és az hosszú
... fertőzéstől is mentes

PIAC

... a buza és kukorica ára.
... több vidékén a hóhar-
... kéztében sok helyen
... termés teljesen meg-
... Ezért a tavalyi ku-
... rohamosan emelke-
... al áll kapcsolatban a
... emelkedése is.

Hogyan tájékozódnak a gólyák?

A madártannal fogalkozó tu-
dósok megállapították, hogy a
gólyák Dél-Afrikában telnek s
amig idáig eljutnak, tizenkét-
ezer kilométert tesznek meg.

Fölmerül a kérdés, hogy a gó-
lyák hogyan találják oda és
vissza? Hogyan tájékozódik a
gólya vonulás közben? Vajjon
ösztönösen odatalál-e a gólya,
vagy pedig az utat már többiz-
ben megjárt és tapasztalt öregek
vezetik a fiatal nemzedéket?

Erre nézve most érdekes kis-
sérletet végez a Königsberg kö-
zelében levő rositteni német ma-
dárvárta. — Kelet-Poroszország
egy gólyafészkeiből összesze-
dett 92 fiókat, azokat a madár-
várta területén felnevelte és
most nemrég, körülbelül
szeptember 12-én szabadon bo-
csájtotta, hadd vonuljanak el,
hadd lássuk, hogy eltalálnak-e
maguktól is a délafrikai téli
szállásba. Tudvalevő dolog, hogy
az öreg gólyák a fiatal nemze-
dekkel együtt már régebben el-
költöztek, tehát a most utrakelő
fiatalok teljesen el vannak ha-
gyatva a tájékozódás tekintet-
ben. A kísérlet van hivatva an-
nak a kérdésnek az eldöntésére,
ösztönös-e a gólyák tájékozódá-
sa, vagy pedig a tapasztalt öreg
madarak tudásának eredménye?

Ezzel párhuzamos másik ér-
dekes kísérletet is végez a né-
met madárvárta. Németország
nyugati és délnyugati részéből
a gólyák nem vonulnak délkelet
felé, tehát Magyarországon,
Bulgárián, Kisázsian át, hanem
délnyugat felé, Spanyolországon
keresztül. Felmerül az a kérdés,
mit csinálna a Keletporoszor-
szágban született gólyafióka, ha
nyugati Németországba viszik és
az ottani gólyák elvonulása után
bocsátják szabadon, hogy talál-
ják meg az utat a téli szállásba.

Merre fognak vonulni? Délkelet
felé, amerre szülei és testvérei
szoktak elvonulni, vagy délnyu-
gat felé, ahová új hazája gólyái
szoktak elvonulni? Hová fog
visszatérni, a szülőföldjére, vagy
az új hazába? Erre a kísérletre
szintén szeptember 12 körül 155.
keletporoszoszói származású
gólyafiókat fognak szabadon
bocsátani Essen, ruhrvidéki vá-
rosból.

Az érdekes és nagyon jelentős
eredményeket ígérő kísérlet csak
ugy végződhet eredményesen,
ha híre minél szélesebb körben
ismeretessé válik. A Magyar Ki-
rályi Madártani Intézet (Buda-
pest, II., Herman Ottó-ut 15.)
kéri mindazokat, akik ezekkel a
kísérleti madarakkal bármi
úton-módon vonulási útjuk al-
kalmával találkozhatnak, hogy
azokról haladéktalanul hírt ad-
janak. Valamennyi kísérleti gó-
lya viseli a rositteni madárvárta
gyűrűjét a lábán — ennek pon-
tos felirata szükséges — továbbá
a gólyák hasa tarkára van fest-
ve, úgy, hogy az átvonuló madá-
ron ezt a színt meg lehet állapí-
tani. Erre nézve is fontos a be-
jelentés, hogy milyen színnel
volt megjelölve a kísérleti gólya.
A kísérleti madarak megjelenése
főleg Felsőmagyarország és Er-
dély területén várható.

Könyvosztályunk

(a MINERVA könyvesbolt)

Közli olvasóinkkal, hogy az elfogyott
népszínművek közül új kiadásban
jelentek meg

Géczy: Gyimesi vedvirág
— Amit az erdő mesél
Csepreghy: Sárga csikó
— Piros bugyelláris
Almásy: A lófi leány
Rátkay: Felhő Klári
Lukácsi: A vereshajú
Sziglicsi: A cigány
Perczik: Parasztkisasszony
Tóth Ede: A to'orc

és darabonként 55 lejért kaphatók.
Ujabb népszínművekből is nagy raktár. —
Kérje jegyzékünket!

Mulató

LAKODALMI YERS.

Vajdahegedűnek szűnjék meg zengése,
Némuljon el, ha van sarkantyúk pengése,
Hallgasson menyecskék vidám bigyegése,
Mert szóért a garast, ahol én teszem le.

Ne beszéljünk többet haszontalanságot!
Én hétszer bejártam az egész világot,
Pillangószárnyakból láttam én szoknyákat,
Láttam, amint egy nyúl kerget egy kozákot.

Egyszer egy nap roppant erdön setétedtem,
Egy dohányasztagba lovam megköttem,
Egy boglya friss fánkba belé heveredtem,
Másnap egy sült tyúkkal összererekedtem.

Ugy délebed tájon onnan tovább mentem,
Egy nagy borpatakba szinte beléveszttem,
Ugyel-bajjal mikor abból kieveztem,
Egy kürtös kalácsnak odvába béstem.

De én abból rögtön kirágtam magamat,
Vigan összeütém veres sarkantyúmat,
Szomjazám s kiáltam majdnem egy patakot,
Sűrű nád notte bé attól az arcomat.

Amint tovább mennék, habzó sebes áram
Kisodorja szinte alólam a lábam,
Frissen csapolt sör volt az a német áram,
Orromról az mosta le a sűrű nádam.

Megyek, mendegélek, hát egy roppant szikla,
Csupa rétes, mákos, bélesből kirakva,
Merre menjek? hová? Neki fohászkozva,
Egérutat rágtam magamnak ki rajta.

Ekkor egy gyönyörű síkságra kiértem,
Dió, füge, szivar csudasok a réten,
Mézes pálinkából csurgó folyt középem,
Én a szép forrásnak neki dültem szépen.

Sok jóban volt részem, láttam sok országot,
Ahol nem fizetnek adót, se birságot,
De nem találtam én sehol oly szép párra,
Mint kinek itt vagyunk a lakodalmára.

Nem tréfa, mit mondék, ne mosolyogjatok,
Hanem jobb lesz inkább asztalhoz híjjatok,
Négy ujj szalonnámig engem hizlaljatok,
De nehogy a borba belé fulasszatok!

Balásy Dénes.

Érdekes mondások.

Beszélgetés közben mindnyájan lunk olyan mondásokat, melyeknek eredetét nem vagyunk tisztában. Az ország legnagyobb részében halljuk például az ilyen mondásokat. Hátra van még a fekete leves, nem a Csáky szalmája, kitették a szűrét. Bizony tudják és még kevesebben gondolkoznak honnan eredtek ezek a mondások. Pedig minden érdekos történeteknek vagy népsokoknak köszönhetik eredetüket. Kedves sóim bizonyára szívesen fogadják, ha ilyen érdekes mondásnak elmondom az eredetét.

Egy Csáky László nevű főúr megengedte, hogy birtokáról ingyen vihessék el a szőlőt és polyvát. Jóságának az lett a következménye, hogy a termését sem kimélték, sőt széjjelhordottak szomszédai, amikhez hozzáférhettek. Csáky szalmája azóta az a lenti, hogy gazdátlan jószág. Nem a Csáky szalmája mondás pedig figyelmeztetés számára, kik könnyű szerrel pusztítják a sok vagyonát.

A régi világban sok helyen szokott volt, hogy a legény otthagya a szűrét a családnál, amelyiknek a lányát el akart venni. Ha nem akarták a lányt hozzáadni, akasztották az ajtó elé a szűrét. Ebből jött meg, hogy elutasították. Ma országszerte használják, hogy kitették a szűrét. De ma nemcsak akkor mondják, ha a kérést elutasítják, hanem azt is teszi e mondás, hogy kidobták valakit.

Ha valakire fontosabb dolog vár, megvár, szedelem leleskedik, szokták mondani: van még a fekete leves. Ennek a mondásnak a történelemben van eredete, de egészen biztosan nem tudjuk megállapítani, ki használta először. Némelyek szerint Szulejmán szultán legyhatalmasabb esászára. Nem sokkal mohácsi vész után el akarta foglalni Bérbát. Hogy ezt könnyebben megtehesse, a magyarban levő magyar sereg vezéreit magához hívta a fáborba. Mig az urak ebédelték, a török niasárok kettesével-hármasával felszállt a várba, mintha csak mulatni akarnának. Magyar katonák beeresztették őket. Mivel nagyon sok katona volt a várban, kijött a törökök, hogy birtokukba veszik. A török tehát alattomos módon, vérontással megszerezte meg Magyarországot fővárosi.

történt, a magyar urak ebédeltek a sátorában. De a hosszú ebéd vége felé nagyon nyugtalanok voltak, mert sejtették, hogy a ravasz török valami rosszat tervez. A magyarok nyugtalan volt egy kiváló magyar Elyingi Török Bálint. A szultán látva a magyar ur nyugtalanlását, azzal csendesítette őket, hogy mindjárt vége lesz az ebédnek, csak a leves van még hátra. A kávé tiszteletére a magyarok. Mire azonban a kávé felhagyott az asztalra, Buda a török kezére került és csak maradt másfél száz évig.

Az emberek azt mondják, hogy nem Szulejmán volt a híres mondás, hanem Ahmed basa aki Nagyváradon székelt. Ahmed basa hírt adott volna Thököly Imrét, a kuruc vezérnek, aki szövetségben volt a törökkel. Az emberek nagyon hosszúra nyúlt és a nyugtalan magyar vezérnek mondotta a basa: hátra a fekete leves. Mikor a kávé behozták, ma sem tudjuk biztosan, miért — elhagyta Thököly Imrét. Nemsokára megszakadt a magyar vezér, de a híres mondás az, hogy az emberek azt akarják mondani, hogy valakit veszedelem fenyeget.

Az emberek nem hisz valamit, szokta mondani a mondás *valyok benne*. E mondás nagyon régen származik, hogy Jézus így szólt a kételkedő tanítványához, Tamáshoz: *gy hitetlen, hanem hívő!*

Az emberek ismert mondás: *jár-kei, mint a lelke*. Eredete a következő: Egy Orbán falusi jegyző meghalt. A kántor valami haragudott a jegyző feleségére. Éjjel-éjjel kendőt vett magára s az Orbán háza felé ment, hogy az asszonyt megriassza. Az emberek azt hitték, hogy a meghalt Orbán lelke jár vissza sírjából. Ezért mondják az emberek nem tudó, nyugtalan emberről ma *jár-kei, mint az Orbán lelke*.

Az emberek története a következő mondás: *szokta, mint cigány a verést*. Egy cigány elment a szolgabíróhoz. Kérte, hogy adassa deresre és veressen rá néhányat. A szolgabíró kéresem nagyon csodálkozott a bíró. A cigányt, nem követett-e el valamit, hogy elment jelentkezik. A cigány erősítette, hogy elment s addig-addig rimázkodott, hogy a szolgabíró jól ráveretett. Jó néhány ütést adogatottan kelt fel a cigány a deresre és magyarázta, miért volt szüksége a verésre. Elmondotta, hogy régebben lopásból meg büntették, gyakran büntették. Hogy

ne érezze olyan nagyon az ütést, hozzászoktatta magát már gyerekkorában a botozáshoz. Néhány év óta letelepedett, becsületes életet folytat s ez a becsületes élet árt az egészségének. A teste nagyon megszokta a botozást. Még egyszer megköszönte szépen az orvosát, hogy s hálálkodva távozott el.

Az egész országban ismerik e mondást: *Nem úgy verik a cigányt*. Ennek ez a története: A beregszászi bírótól lovat lopott egyszer a cigány. A bíró kereste a tolvajt, de sokáig nem akadt rá. Egy vásár alkalmával végre megtalálta a tolvajt. Fél kezével megragadta a lova kantárját, a másikkal botját kapta meg s verté a tolvajt. A cigány megelégedte az ütleget s megszólalt: „Bíró uram, nem úgy verik ám nálunk a cigányt, hanem két kézzel.“ Ha csak az kell — gondolta a bíró, — majd ellátom a bajodat. Azzal két kézre fogta a botot s isten igazában odavágott a hátára. De csak egyet, mert a szabadon hagyott lovat megsarkantyuzta a ravasz cigány s elvágta. Soha többet hírét se hallotta a bíró.

Nagyon régi meséből keletkezett ez a mondás: *nincs oly öreg, ki tovább ne kívánna élni*. Azt mesélik, hogy egyszer egy szegény ember fát szedegetett az erdőben. Összegyűjtött egy rakást, felvette vállára s vitte haza, hogy befűtsön. De nehéz volt a fa, alig vándorolt. Elkeseredve sóhajtott fel: „Bár értem jönne már a halál.“ A mese szerint meg is jelent a halál. Azt kérdezte az öreg: „Mit kívánsz? A megrémült aggastyán remegve válaszolta: „Csak azért hívtalak, hogy segíts ez a kis fát tovább vinni.“

A mondai eredetűek közé tartozik: *elfogyott a puskapora, mint a nagyidai cigányoknak*. A monda szerint ugyanis Nagyida várát a cigányok vitézül védelmezték a labancok ellen. Az ellenség kénytelen volt visszavonulni. Mikor már távozóban voltak, lekiabáltak a cigányok a labancokhoz: „Egy se maradt volna közületek életben, ha a puskaporunk el nem fogy!“ Az ellenség — természetesen — visszafordult, megrohanta a várat, elfogta a cigányokat, kik puskapor nélkül nem védelemezheték magukat.

A magyar ember szereti a körötte élő más nyelven beszélő honfitársait. Még a németre se haragszik igazán, hisz úgy szokott megemlékezni róla, hogy német sógor. A tótot megatyafinak hívja. Mégis van egy tréfásan használt mondás, melyből sokan az ellenkezőre, a

magyar nép gyűlölködő természetére következ-
tetnek. Ez a mondás: *tót nem ember*. Rende-
sen egy másik mondással együtt használják:
tót nem ember, kása nem étel. Azért említem
e mondást, hogy lássuk, nem a gyűlölködés
teremtette. A kuruc-labanc időkben keletke-
zett. Egy kuruc csapat gyanuba vett egy futó
embert. A huszárok utána nyargaltak s kiabál-
tak rá messziről: „Megállj ember!” A megré-
mült ember nem állott meg, hanem futás köz-

ben ijedtében visszakiáltott: „Nem ember
én ember, mert én tót vagyok.” Az ijtá-
bernek e szavait ma is használják tréfásan.

Még sok nagyon érdekes eredetű mon-
dás él a magyar nyelvben. Beszéd közben ma
nyájan használjuk őket s nagyon kevesen
rövidünk eredetükkal. Ez az oka, hogy sok
dásnak eredetét senki sem tudja már. De
ség van reájuk, mert változatosabbá, ke-
sebbé teszik beszédünket.

Abróságok Adomái

Tisztaság a vendéglében.

A szálloda egyik szobájába be-
kopog a szolga egyik vendéghez:

— Tessék felkelni, ebéd idő
van.

— Semmi közöm hozzá, nem
akarok ebédelni, — felel mérge-
sen a vendég.

— Nem is arról van szó —
mondja a szolga, — hanem az
ágylepedő kell abrosznak.

Becsületes tejárus.

Vevő: — Hallja, hát maga vi-
zet árul tej helyett?

Tej-árus: — Ejnye, hát elfe-
lejtették hozzáönteni a tejet?

Tanácsadó

Minden tanácskerő levele az
mellékelendő 20 le, — orvosi
levelekhez 30 lej.

L. J. Leveléből úgy látjuk, hogy
tehenének tőgy-gyulladására van.
Első teendője, hogy a tehenet ál-
lítsa istállóba és ügyeljen, hogy
tőgye soha se teljen meg tejjel.
Ezért a beteg tőgyet lehetőleg
2-3 óránként ki kell fejni. A fe-
jést éjszaka sem szabad elmulasz-
tani. A tehen nyugtalankodni fog
az első fejesi mozdulatoknál, mert
a fejes alkalmával fájdalmat érez.
Néhány huzás után azonban meg-
nyugszik és rendszeren ki lehet fej-
ni. Nem ajánljuk, hogy háziszor-
ekkel kísérletezzék. Ha azt akar-
ja, hogy értékes tehene meggyó-
gyuljon, forduljon állatorvoshoz,
aki megfelelő orvosságot és

gyógykezelést fog ajánlani. A le-
velében közölt ok a tőgy-gyulla-
dás keletkezésére nem állja meg
helyét. Babonás felfogás. — A
gyulladás oka rendszeren a gondat-
lan fejes, ütés, zuzás, öklözés
eredménye. A tőgyből kifejt tej
tartalmazza azokat a kórokozó
csirákat, amelyek a tőgy-gyulla-
dást előidéznek. Ezért ezt a tejet
gondosan olyan helyre kell önteni,
ahol további fertőzést nem
okozhat. Az alomba esepelő tej
szintén tele van betegségekötő
csirákkal, ezért a tőgy-gyulladá-
sos tejjel megfertőzött almot ki
kell vinni az istállóból és el kell
égetni. Az állatorvos mindeneset-
re további tanácsokat fog adni
Önnek ez ügyben.

L. G. A napraforgót etetheti
tyúkjaival. Nem szabad nagy
mennyiségben adagolni, hanem a
többi szemes eleség közé vegyítve
ötöd-hatodrészt mennyiségben. A
napraforgónak nagy olaj tar-
talma van és ezért nagyobb meny-
nyiségben etetve elhiznak a ha-
romfiak. Ki kell emelnünk, hogy
a napraforgómag olaj tartalma
miatt különösen a vedlés idején
kitűnő takarmány. Nagyban
hozzájárul ahhoz, hogy a vedlés-
kor elkényesedett állatok szerve-
zete megerősödjék. Természetesen
ilyenkor sem szabad túlságosan
bőven takarmányozni.

F. L. Szeszmentes bort a követ-
kezőképpen készíthetünk: A mus-

Több ezer

l. Ijesen meggyógyult munkakéres

Tüdőbeteg

igazolja kiváló hatását az OLÁH
KÁROLY plebár os által feltalált
Antiphysin államilag engedélyez-
telt lüdőbaj elleni gyógyszernek.
Ismeretes levelet díjlanul küld a gyógyszer
készítő: OSVÁTH gyógyszerész Tg.-Mureg-
Marosvásárhely.

tot sűrűsítse be kevésbé
főzött mustot tegye üvegekbe
gaszolja be és dugaszolja
gőzölje ki. Néhány heti állás-
a must az üvegekben meg-
szállni. Akkor a tisztáját
le óvatosan, hogy ne zavar-
fel, töltsse megint üvegekbe
ledugaszolás után gőzölje ki
posan. Ha az üvegek dug-
zárnak, a must évekre edes-
sül.

M. Ö. A földibodzát a szőlő-
ből nagyon nehéz kiirtani. A
pusztítása csak igen nagy
hosszu ideig tartó munkát
hetséges. Szántáskor a bodza
növényi részeket össze kell
előéletni. Ha a bodza gyök-
földben marad, akkor is
hajjt. Az olyan tájakon,
ahol a bodza nagyon el van
terjedve, ajánlatos néhány éven
kapás növényeket termeltetni.
A kapás növények termelés-
többszöri kapálás miatt a
bodza kipusztul.

„Igazság.” A Monitorul
(Hivatalos Közlöny) 1922.
22-iki számában közölt un-
gár pol törvény 143. §-a szer-
horra megállapított fog-
adó lefizetése esedékes
löknek a termelési vagy
mozási helyről való el-
pillanatában”. Ugyanezen
grafus szerint „adózt
nem tárolhatók együtt
zott italokkal”. Fentiek-
ha Ön egyszerűen csak
melő, egy pincéjében
borát, amint azt annak
nagyon helyesen be is
a hatóságoknál. Ez es-
kor elad bort, úgy az adó
az adót és azt el is
Ön esete azonban nem
szerű, s más elbirálás
mivel koreszmáros is.
tes, hogy ezen esetben

szívből, hogy mi van be-
és mi nincs. Annál inkább,
mindkét bor egyhelyt van,
a fentiek szerint szigorúan,
Nézetünk szerint ezen eset-
helyesen járt el a pénzügyör-

és Ön a Törvényszéknél legfeljebb
azt próbálja igazolni, hogy az el-
adásra kerülő bor számba lett an-
nak idején véve és minden eladás
pontosan be lett adózva. Valószí-
nűleg valami büntetést fog kapni.

Tanuld meg!

gyan kell tisztítani a szal-
malapot? Rendes asszonyok
mikor a szalmakalapok
színe kezdődik, a nyáron
szokódott kalapokat meg-
tisztítják, hogy a piszok
ne evődjék be. Szalma-
kalap tisztítását házilag a kö-
vetkező módon végezzük. Levesz-
zük a szalmát a tisztítandó ka-
lapból, ha van, kivesszük a bé-
lyeget. Ezután a következő anyag-
anyagot kenjük be: Tojássárgájába
vízkeveréket teszünk, hogy
kemény anyaggá gyur-
djon. Ezt az anyagot a szalma-
kalapra kenjük és a napon ala-
pán megszáritjuk. Ezután szá-
lával ledörzsöljük a szal-
malapból a tisztító anyagot. A
végzett kezelés után
a színezetet nyer a leg-
jobb szalmakalap is.

használhatjuk a tojás-
sárgát Finomra törve igen meg-
nyugtató szer a mosásnál.
Ezért felhívjuk előfizetőinket,
hogy ne feledkezzenek meg ez
alkalommal lapunkról sem, hi-
szén alig tudtuk átvezetni la-
punkat a rendkívül nehéz nyári
hónapokon. — Ismételten figyel-
meztetjük a hátralékosokat, hogy
tőlük függ a további pontos
megjelenésünk, mert ha a díjak
nem folynak be, nincsen fedze-
tünk a lap további megjelente-
tésére. A hátralékos díjak be-
küldésével lapunk anyagi ügyét
rendbehozzuk s minden héten
pontosan kiküldjük.

nomra törve a trágya közé ke-
verve méisztartalmánál fogva
igen hasznos. A baromfiak ele-
deléhez keverve, igen jó tápszer.

Kitünő anyag meszelésre. 25
liter vizet, egy fél vödör apróra
tört, oltatlan meszet és egy kilo-
gramm sót egy nagy hordóban
összekeverünk, míg erősen hab-
zik és forr. Körülbelül 10-15
perc elteltével megegyeszer alapo-
san összekeverjük és 10-12 óráig
pihentetjük. Az anyagnak telje-
sen simának kell lennie. Hasz-
nálatkor minden vödörbe egy
marék cementet keverünk. Tar-
tós, szép meszelés falaknak.

Szerkesztői üzenetek

A nyári hónapok elteltével be-
jutottunk szeptemberbe, vagyis
amikor a föld termését a gaz-
dák már kezdik értékesíteni. —
Ezért felhívjuk előfizetőinket,
hogy ne feledkezzenek meg ez
alkalommal lapunkról sem, hi-
szén alig tudtuk átvezetni la-
punkat a rendkívül nehéz nyári
hónapokon. — Ismételten figyel-
meztetjük a hátralékosokat, hogy
tőlük függ a további pontos
megjelenésünk, mert ha a díjak
nem folynak be, nincsen fedze-
tünk a lap további megjelente-
tésére. A hátralékos díjak be-
küldésével lapunk anyagi ügyét
rendbehozzuk s minden héten
pontosan kiküldjük.

M. Zs. Torockó, Cs. I. Székely-
udvarhely, T. K. Bánffyhunrad,
R. F. Kovászna, Cs. Gy. Székely-
lengyelfalva, B. M. Nagyenyed, G.
B. Torda.

Itt felsoroltak az új előfize-
lőkért lelkes és önzetlen támoga-
tásukért fogadják mély tisztele-

tünket, hálánkat és köszönetün-
ket. Bizalommal kérjük és vár-
juk további eredményes támoga-
tásukat.

B. J. Bethlenháza. Kérését tu-
domásul vettük, csak kérjük a
hátralékát október havában be-
küldeni. A vásárra vonatkozó
megjegyzését a november hó fo-
lyamán megjelenő könyvnapta-
runkban figyelembe vesszük.

„Haladó gazda” Mezőség. Por-
zólért írjon a következő címre:
Agrotechnika Cluj-Kolozsvár, C.
Reg. Ferdinand (v. Weseslényi-
utca) 8.

Z. A. A kért mutatványszámo-
kat elküldtük. A könyveket be-
szerezheti a „Minerva” R. T.
könyvkereskedésében Cluj-Kolozs-
vár, Str. Regina Maria (Deák F.
utca) 1.

A következő befolyt pénzeket
nyugtázzuk: Dr. B. B. Gyulafe-
hérvár 155, S. Gy. Nagyenyed 125,
M. Gy. Varsánd 168, K. K. Kis-
szántó 155, K. J. Biharsanáros
150, B. L. Biharpüspöki 200, Gy.
K. Bihardiószeg 486, M. L. Toti
305, B. I. Gyimesbükk 155, G. I.
Kovácsna 150, M. M. Bita 155, B.
J. Kézdiszentlélek 155, H. M. Ára-
patak 155, Hitelszöv. Alsócserná-
ton 150, B. A. Kézdivásárhely
155, Cs. L. Sepsiszentgyörgy 150,
L. I. Cusmir 150, Á. G. Monora
155, K. P. Oravicabánya 155, Sz.
V. Facsád 165, P. F. Mezősályi
155, Sz. M. Görgényüvegesür 155,
R. J. Homoród 155, C. J. Szent-
gerice 155, B. A. Berend 155, N. K.
Apa 155, N. L. Felsőbánya 150, Ö.
T. Lázári 50 (r. 1933. dec. 31-ig),
V. E. Vetés 155, K. F. Szilágypér
85, O. J. Végvár 570 Lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betű-
vel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50
lej. Allástkeresők részére 20 szóig
40 lej. Előfizelőknél minden szó
2, vastagabb betűvel 6 lej. Az
apróhirdetési díj előre fizelendő.

Folyó év október 1-re 100 anya-
juhval feles juhász kerestetik,
csakis egészséges jószággal. Je-
lentkezni uradalmi intézőségnél
Ardusat—Erdőszáda, jud. Satu-
mare.

A szerkesztőért letele

GYALLAY DOMOKOS

VERGILIUS:

„GEORGICA”-ja

András igazgató-tanár
fordításában megjelent

Kapható a

R. T. könyvesboltjában,
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-ut.) 1.

ára 60-- lej.

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELOFIZETESI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.

Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám.
Kérjen mutatványszámot.

A
MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

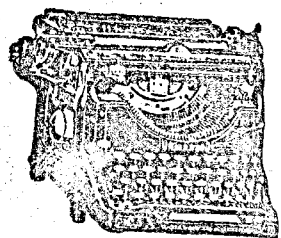
minden gazdának nélkülözhetetlen
tanácsadója

Előfizetési díja egy évre 80 leu.

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekéből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy raktár.

Körmendy Mihály

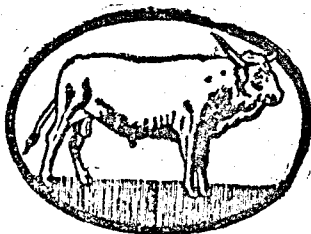
Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

Aranyosgyéresi Agyagipar Részvénytársaság Turda-Torda

Gyárt elsőrangú, földgázzal égetett és minden igénynek megfelelő

**tetőcserepet,
tömör és sejt-téglát!**

Csak az alanti védjeggyel ellátott gyártmány a valódi!

Képviselőlek
az ország minden
nagyobb helységében.

IRODA:
TURDA-TORDA

A
Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar
hivatalos lapja.